

Promalovat se k naději

Jaký význam mělo pro děti v Terezíně nebo Osvětimi malovat? Psát si deníky? Zaznamenávat si informace? Bylo to opravdu jen proto, aby se později vědělo, co se dělo v koncentračních táborech? Čeho se Němci dopustili? Nemělo to mnohem hlubší význam...? A má to smysl i dnes?

Představte si normální večer, rodiče vám jdou popřát krásné sny a vše je v nejlepším pořádku. Až usnete, najednou do bytu vrazí cizí vojáci v uniformách. S hrknutím se probudíte a vidíte spoustu strašidelných lidí se škodolibým úsměvem. Vezmou vás a odtáhnou pryč. Od rodičů. Od domova. Od normálního světa. Naprosto hrozná představa. Ocitáte se na děsivém místě. Nikoho zde neznáte, nemáte co jíst a pít. Žádná hygiena, jen tvrdá práce, špína, nemoci, vysílení a vyčerpání. A to vše začalo v jeden nevinný večer, který vypadal úplně normálně. Vzpomínáte, jak vám rodiče dávali dobrou noc, a teď... Jak byste se cítili? Nikomu nemůžete nic říct, nikomu věřit. Přeci jen vás mohou hned zastřelit. Už se to stalo spoustě lidí před vámi. Nebo je odvezli

nákladákem. Co se s nimi stalo, nevíte. Víte jen, že se už nikdy nevrátili. Zbývá jen doufat.

Jediným pojátkem s vaším domovem se stane malinký deníček a tužka, která vás hřeje v kapse. Zalezete si do kouta, uvolníte se a z ničeho nic se pustíte do malování. Konečně se můžete svěřit, kreslit svoje pocity, co cítíte. Mohli byste se cítit na chvílku volní. Odpoutat se od schovávání nebo pracování v táborech. Nic nevíte o okolním světě. Nemůžete si být jistí příští minutou, natož druhým dnem. Vaše malování je jediná věc, které můžete věřit. Žít. Být si něčím jistí. Vědět, že jste spojeni s domovem. Deník a tužka existují teď. Nemusíte se bát okolního světa. Můžete promítat své pocity, které vás tíží v hlavě. Vědět, že existuje i normální svět. Mít jeden pevný bod, který vám připomíná domov.

Mají díla vytvořená před téměř 80 lety ještě význam? Samozřejmě historický, ale jinak? Nejspíše ano, víme, co se dělo a čím si lidé a děti v našem věku museli projít, co zažili nebo co cítili. Jak prožili své dospívání, které my prožíváme s kamarády a rodinou. Měli bychom si vzít ponaučení. Být šťastní,

v jakém světě žijeme, a nechtít stále víc a víc. My ale víc chceme, jenže lidé v Terezíně/Osvětimi neměli ani co jíst. A každý den mohl být jejich posledním. Můžeme být rádi, že žijeme v normálním světě, kde se nemusíme strachovat o přežití.

Ale hlavně máme varování, abychom si dávali pozor. Je spoustu lidí, kteří si prožívají to samé, co lidé za 2. světové války. A neděje se tak daleko od nás. Nenechme se upokojit, že nás se utrpení prozatím netýká. Přejde nám tak vzdálené, že není důvod se bát. Natož něco řešit. Něco podobného se nám bohužel může také stát, a to i velmi brzy. Kresby a zápisky nejsou jen zpovědí, ale i varováním, které bychom měli brát vážně a nezapomínat, co se kdysi stalo.